

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

FORMASIL Spray**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Silikonispray.

1.2.2 Toimialakoodi

C181 Painaminen ja siihen liittyvät palvelut

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

55 Muut kemikaalit

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy

1.3.2 Yhteystiedot**Postiosoite** Kutojantie 5**Postinumero ja -toimipaikka** 02630 Espoo**Puhelin** 09-759 071**Telefax** 09-785 554**Sähköpostiosoite** riitta.leppala@kta.fi**Y-tunnus** Y-tunnus: 0809102-3**1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot**

DS Drückerei Service, Fujifilm Europe NV, EUROPARK-NOORD 21-22, B-9100 Sint Niklaas, Belgium

Puh. +32 3 760 02 00, Fax. +32 3 776 91 22

1.4 Häät puhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 - 471 977 tai 09 - 4711

Myrkytystietokeskus

Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki

2. VAARAN YKSILÖINTI

Erittäin helposti syttyvä. Ärsyttää ihoa. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS-numero	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
31394-54-4	Heptaani ja isomeerit	10 – 20 %	F;Xn;N R11-38-50/53-65-67
	Heksaani, isomeerien seos	7 – 15 %	F;Xn;N R11-38-51/53-65-67
108-87-2	Metyylisykloheksaani	1 – 5 %	F;Xn;N R11-38-51/53-65-67

287-92-3	Syklopentaani	1 – 5 %	F;R11-52/53
106-97-8	Butaani	10 – 25 %	F+; R12
75-28-5	Isobutaani	20 – 40 %	F+; R12
74-98-6	Propaani	10 – 20 %	F+; R12
110-54-3	n-Heksaani	0,1 – 1 %	F;Xn;N R11-38-48/20-62-51/53-65-67
109-66-0	Pentaani	0,1 – 1 %	F;Xn;N R12-51/53-65-66-67

3.1.7 Muut tiedot

R-lausekkeiden teksti - katso kohta 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

-

4.2 Hengitys

Potilas toimitettava raittiiseen ilmaan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.3 Iho

Iho pestään välittömästi runsaalla vedellä ja samanaikaisesti riisutaan tahriintunut vaatetus.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhtelu välittömästi juoksevalla vedellä keskeytyksettä 15 minuutin ajan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Ei saa oksennuttaa. Potilaalle annetaan runsaasti vettä tai maitoa juotavaksi. Tajuttomalle ei saa antaa mitään juotavaa. Heti lääkärin hoitoon.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Vesisumu, hiilidioksidi, vahto, sammutusjauhe.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Vesi: älä käytä korkeapainesuihkua tai suoraa vesisuihkua sammuttamiseen.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palaessa muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Käytettävä paineilmahengityslaitetta palotilanteissa.

5.5 Muita ohjeita

Palon läheisyydessä olevia astioita on jäähdytettävä vesisuihkulla.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**

Käytettävä henkilökohtaisia suojaimia, katso kohta 8.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää vesistöön, viemäriin eikä maaperään.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuodot kerätään talteen ja peitetään sopivalla absorboivalla aineella (esim. hiekka, maa) ja poistetaan hävitettäväksi. Hävitettävä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Käsittely**

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta työpaikalla. Varottava tuotteen kosketusta ihon ja silmien kanssa tai joutumista suuhun. Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta. Työtiloissa ei saa syödä eikä säilyttää ruokaa. Pestävä kädet ja altistunut iho huolellisesti aina ennen syömistä, juomista tai tupakointia ja työn jälkeen.

Tuote voi muodostaa syttyviä/räjähäviä höyry-ilmaseoksia. Eristettävä sytytyslähdeistä.

7.2 Varastointi

Säilytettävä kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa erillään sytytys- ja lämpölähdeistä. Säilytettävä erillään hapettimista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

CAS-numero	Aineosan nimi		
142-82-5	Heptaani [ja isomeerit]	300 ppm (8 h) 1200 mg/m ³ (8 h)	500 ppm (15 min) 2100 mg/m ³ (15 min)
108-87-2	Metyylisykloheksaani	400 ppm (8 h) 1600 mg/m ³ (8 h)	500 ppm (15 min) 2000 mg/m ³ (15 min)
106-97-8	Butaani	800 ppm (8 h) 1900 mg/m ³ (8 h)	1000 ppm (15 min) 2400 mg/m ³ (15 min)
74-98-6	Propaani	800 ppm (8 h) 1500 mg/m ³ (8 h)	1100 ppm (15 min) 2000 mg/m ³ (15 min)
110-54-3	n-Heksaani	20 ppm (8 h)	72 mg/m ³ (8 h)
109-66-0	Pentaani	500 ppm (8 h) 1500 mg/m ³ (8 h)	630 ppm (15 min) 1900 mg/m ³ (15 min)

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Hyvä yleisilmastointi on yleensä riittävä useimmissa olosuhteissa. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalin käsittelyssä. Työvaiheen päätyttyä on kädet pestävä huolellisesti saippualla ja vedellä. Tarvittaessa kädet voideltava ihovoiteella. Tahriintunut vaatetus riisuttava välittömästi.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Useimmissa olosuhteissa hengityksensuojainta ei pidetä tarpeellisena. Hyvää yleistä ilmanvaihtojärjestelmää pidetään riittävänä. Altistuttaessa rajat mahdollisesti ylittävillä pitoisuuksille tulee käyttää hengityksensuojainta. Ota yhteyttä suojainvalmistajaan sopivan suojaimen valitsemiseksi.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä kemikaaleja kestäviä suojakäsineitä. Usein toistuvassa tai pitkittyneessä kosketuksessa käytä luonnon lateksista valmistettuja käsineitä (paksuus > 0,75 mm, läpimenoaika > 10 min). Vältä käsineitä, jotka on valmistettu nitrilikumista tai neopreenista.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Suojalasit. Silmienhuuhtelultaan tulisi sijaita työpaikan välittömässä läheisyydessä.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Vältettävä ihokosketusta. Käytettävä sopivaa työvaatetusta.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

-

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Väritön neste, mieto haju.

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**9.2.1 pH-arvo**

-

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue 60 – 98 °C**9.2.3 Leimahduspiste** -25 °C**9.2.4 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)** -**9.2.5 Räjähdsominaisuudet****9.2.5.1 Alempi räjähdysraja** 1,0 vol-%**9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja** 7,5 vol-%**9.2.7 Höyrynpaine** 150 mbar**9.2.8 Suhteellinen tiheys** -**9.2.9 Liukoisuus****9.2.9.1 Vesiliukoisuus** -**9.2.9.2 Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä)** -**9.2.10 Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi** -**9.2.11 Viskositeetti** -**9.2.12 Höyryntiheys** -**9.3 Muut tiedot**

Tiheys: 0,714 kg/l, 20 °C

Syttyvyys noin 250 °C

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Tuote on pysyvä normaaleissa olosuhteissa. Vältettävä kuumuutta ja sytytyslähteitä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Säilytettävä erillään hapettimista.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Lämpöhajoamisen yhteydessä muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

Tästä nimenomaisesta tuotteesta ei ole saatavilla myrkyllisyystietoja.

11.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys

Ärsyttää ihoa.

11.3 Herkistyminen

-

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

-

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

HENGITYS: Höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

IHO: Usein toistuva ihokosketus voi poistaa ihon rasvakerroksen ja ärsyttää ihoa.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Tuote on luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi (Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä).

12.2 Liikkuvuus

Ei tunneta.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

Ei tunneta.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Valmistajan oma vesistövaarallisuusluokitus (saksalainen, WGK =2) "tuote on haitallista vesistöille".

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Tuote on luokiteltu erittäin helposti syttyväksi ja terveydelle ja ympäristölle vaaralliseksi, joten jätteet ovat ongelmajätettä. Myös puhdistamattomat pakkaukset ovat ongelmajätettä.

Jätekoodi: 16 05 04*: painepakkauksissa ja -säiliöissä olevat kaasut (halonit mukaan luettuina), jotka sisältävät vaarallisia aineita.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1950
14.2	Pakkausryhmä	-
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	2
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	-
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	AEROSOLIT, palavat
14.3.4	Muita tietoja	-
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	2
14.4.2	Oikea tekninen nimi	AEROSOLS, flammable
14.4.2.2	EmS	F-D, S-U
14.4.2.4	Merta saastuttava aine	Marine pollutant: No
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	2,1
14.5.2	Oikea tekninen nimi	AEROSOLS, flammable
14.5.3	Muita tietoja	-

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Varoitusetiketin tietoja	
	EY-numero	-

15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi

F+	Erittäin helposti syttyvä
Xi	Ärsyttävä
N	Ympäristölle vaarallinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

-

15.1.3 R-lausekkeet

R12	Erittäin helposti syttyvää.
R38	Ärsyttää ihoa.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

15.1.4 S-lausekkeet

S23	Vältettävä höyryn hengittämistä.
S24	Varottava kemikaalin joutumista iholle.
S51	Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

Painepakkaus. Ei saa säilyttää auringonpaisteessa eikä yli 50 °C lämpötilassa. Ei saa puhkaista eikä polttaa tyhjänäkään.

Ei saa suihkuttaa avotuleen eikä hehkuvaan aineeseen.

Eristettävä sytytyslähteistä – Tupakointi kielletty.

Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

15.2 Kansalliset määräykset

-

16. MUUT TIEDOT**16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**

R11	Helposti syttyvää.
R12	Erittäin helposti syttyvää.
R38	Ärsyttää ihoa.
R48/20	Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä.
R50/53	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R52/53	Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R62	Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä.
R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.4 Lisätiedot

KTA-Yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

1. Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote, päiväys 1.10.2005.
2. STM asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista, 557/2009.